

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร การวิจัยครั้งนี้ประชากรที่ศึกษาเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น ตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2539 จำนวน 10,062 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการคำนวณจากสูตร ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2} \quad (\text{Yamane, 1970 : อ้างถึงในลัดดา อะยะวงศ์. 2533})$$

$$1 + Ne^2$$

โดย n หมายถึง ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N หมายถึง จำนวนประชากร

e หมายถึง ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้

งานวิจัยนี้กำหนดให้ความคลาดเคลื่อนเท่ากับร้อยละ 5 ดังนั้น ขนาดของกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำที่คำนวณได้เท่ากับ 385 คน

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น ระดับปริญญาตรี ตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 ถึง
ชั้นปีที่ 4 ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2539

ระดับชั้น	ชั้นปีที่ 1		ชั้นปีที่ 2		ชั้นปีที่ 3		ชั้นปีที่ 4		รวม	รวมทั้งสิ้น	
คณะ/เฟส	ช	ญ	ช	ญ	ช	ญ	ช	ญ	ร		ญ
กลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ											
พยาบาลศาสตร์	10	235	13	232	7	165	4	146	34	778	812
แพทยศาสตร์	71	104	80	75	47	80	56	97	254	356	610
เทคนิคการแพทย์	42	93	28	67	22	53	14	63	106	276	382
ทันตแพทยศาสตร์	12	33	8	35	10	59	15	51	45	178	223
เภสัชศาสตร์	30	117	33	116	16	63	23	75	102	371	473
สาธารณสุขศาสตร์	44	65	40	50	35	71	23	33	142	219	361
สัตวแพทยศาสตร์	38	21	43	14	36	13	42	13	159	61	220
กลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี											
เกษตรศาสตร์	212	155	190	140	150	147	139	145	691	587	1,278
วิทยาศาสตร์	158	220	90	130	78	128	61	113	387	591	978
เทคโนโลยี	73	68	64	65	47	44	36	35	220	212	432
วิศวกรรมศาสตร์	353	70	368	71	331	78	317	65	1,369	284	1,653
สถาปัตยกรรมศาสตร์	41	20	37	11	40	10	16	8	134	49	183
กลุ่มศึกษาศาสตร์											
ศึกษาศาสตร์	96	180	90	145	101	145	97	128	384	598	982
กลุ่มมนุษยศาสตร์											
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์											
สังคมศาสตร์	30	177	31	155	36	135	39	128	136	595	731
วิทยาการจัดการ	53	159	38	132	37	116	24	42	152	449	601
ศิลปกรรมศาสตร์	35	18	26	21	27	16	-	-	88	55	143
รวม									4,403	5,659	10,062

หมายเหตุ : ที่มา สำนักทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยขอนแก่น รายงานผลเมื่อ
วันที่ 16 มิถุนายน 2539

3.1.3 การเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยคำนวณเทียบหาสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างกับขนาดกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้กับจำนวนนักศึกษาแต่ละชั้นปี ตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 ทุกคณะในมหาวิทยาลัยขอนแก่น

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

3.2.1 ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของนักศึกษา ได้แก่ เพศ ระดับชั้น ผลการเรียน การอบรมเลี้ยงดูของผู้ปกครอง วุฒิการสูงสุดของบิดาและมารดา อาชีพหลักของบิดาและมารดา รายได้รวมของครอบครัวต่อเดือน และกลุ่มสาขาวิชา ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

3.2.2 ส่วนที่ 2 แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูของผู้ปกครอง เป็นแบบสอบถามที่สุภาพร วีระวิญญู (2538) สร้างขึ้นโดยอาศัยข้อมูลจากแบบสอบถามของ พเยาว์ เกาทัณฑ์ทอง (2534) ซึ่งได้ปรับปรุงจากแบบสอบถามของ สมาน กาญจนะ (2520) และสุกัญญา กุลอึ้ง (2523) และผู้วิจัยได้นำมาปรับปรุงให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 อันดับ โดยแบ่งตามรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบละ 10 ข้อ รวมทั้งสิ้น 30 ข้อ ดังนี้

- 1) การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย จำนวน 10 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 2, 4, 6, 7, 10, 11, 14, 15, 17, 28
- 2) การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน จำนวน 10 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 1, 5, 9, 12, 16, 18, 19, 20, 22, 27
- 3) การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย จำนวน 10 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 3, 8, 13, 21, 23, 24, 25, 26, 29, 30

เกณฑ์การให้คะแนน

มากที่สุด	ให้	5	คะแนน
มาก	ให้	4	คะแนน
ปานกลาง	ให้	3	คะแนน
น้อย	ให้	2	คะแนน
น้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

การแปลความจากแบบสอบถาม ใช้ค่าเฉลี่ยเป็นเกณฑ์ในการแปลความดังนี้

- 4.51 – 5.00 หมายความว่า มากที่สุด
- 3.51 – 4.50 หมายความว่า มาก
- 2.51 – 3.50 หมายความว่า ปานกลาง
- 1.51 – 2.50 หมายความว่า น้อย
- 1.00 – 1.50 หมายความว่า น้อยที่สุด

ถ้าคะแนนในแบบแผนการอบรมเลี้ยงดูแบบใดสูงสุด จัดว่ากลุ่มตัวอย่างได้รับแบบแผนการเลี้ยงดูแบบนั้น และหากแบบวัดฉบับใดมีคะแนนแบบแผนการอบรมเลี้ยงดูเท่ากันมากกว่า 1 แบบขึ้นไป ถือว่าจำแนกไม่ได้ และไม่นำมาเป็นข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

3.2.3 ส่วนที่ 3 แบบสำรวจพฤติกรรมกล้าแสดงออก เป็นแบบวัดความกล้าแสดงออก The Assertion Inventory ของ แกมบริลและริชเช (1975) แปลและเรียบเรียงโดย ละเอียต ชูประยูร และคณะ (2521) ผู้วิจัยนำมาปรับปรุงให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นการให้รายงานตนเอง ประกอบด้วยข้อความที่เป็นพฤติกรรมต่าง ๆ ในการมีสัมพันธภาพกับบุคคลอื่นจำนวน 40 ข้อ แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบวัดระดับความเป็นไปได้ของพฤติกรรมถ้าต้องมีการเผชิญกับสถานการณ์นั้น ๆ จริง เป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) โดยใช้ตัวเลขแสดงความถี่ของการกระทำมี 5 ระดับ คือ

- 1 หมายถึง กระทำเป็นประจำ
- 2 หมายถึง กระทำบ่อย ๆ
- 3 หมายถึง กระทำครั้งต่อครั้ง
- 4 หมายถึง ไม่ค่อยกระทำ
- 5 หมายถึง ไม่กระทำเลย

การแปลความจากแบบสอบถาม ใช้ค่าเฉลี่ยเป็นเกณฑ์ในการแปลความดังนี้

- 4.51 – 5.00 หมายความว่า ไม่กระทำเลย
- 3.51 – 4.50 หมายความว่า ไม่ค่อยกระทำ
- 2.51 – 3.50 หมายความว่า กระทำครั้งต่อครั้ง
- 1.51 – 2.50 หมายความว่า กระทำบ่อย ๆ
- 1.00 – 1.50 หมายความว่า กระทำเป็นประจำ

ตอนที่ 2 แบบวัดระดับความไม่สบายใจหรือความวิตกกังวลเมื่อต้องแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ออกไป เป็นแบบมาตรประมาณค่า (Rating Scale) โดยใช้ตัวเลขแทนความรุนแรงของระดับความไม่สบายใจ มี 5 ระดับ คือ

- 1 หมายถึง สบายใจ
- 2 หมายถึง ไม่สบายใจเพียงเล็กน้อย
- 3 หมายถึง ไม่สบายใจปานกลาง
- 4 หมายถึง ไม่สบายใจมาก
- 5 หมายถึง ไม่สบายใจมากที่สุด

การแปลความจากแบบสอบถาม ใช้ค่าเฉลี่ยเป็นเกณฑ์ในการแปลความ ดังนี้

4.51 - 5.00	หมายความว่า	ไม่สบายใจมากที่สุด
3.51 - 4.50	หมายความว่า	ไม่สบายใจมาก
2.51 - 3.50	หมายความว่า	ไม่สบายใจปานกลาง
1.51 - 2.50	หมายความว่า	ไม่สบายใจเล็กน้อย
1.00 - 1.50	หมายความว่า	สบายใจ

ตอนที่ 3 แบบวัดเหตุการณ์ที่ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการมีความกล้าแสดงออกมากขึ้นหรือต้องการปรับปรุงตนเอง เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) โดยวงกลมรอบตัวเลขหน้าข้อความที่เกี่ยวกับพฤติกรรมที่ต้องการจะปรับปรุงแก้ไขเท่านั้น

ข้อใดที่มีค่าร้อยละสูง แสดงว่าข้อนั้นเป็นเหตุการณ์ที่ต้องการปรับปรุงแก้ไข

3.3 การหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ

3.3.1 ความตรงของแบบสอบถาม (Validity)

1) ความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยนำเครื่องมือให้คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสม (รายนามผู้เชี่ยวชาญแสดงในภาคผนวก ก.)

2) ความตรงตามภาวะสันนิษฐาน (Construct Validity) โดยผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างรายข้อกับคะแนนรวม (Item-Total Correlation) ตามวิธีคำนวณหาค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment)

3.3.2 ความเที่ยงของแบบสอบถาม (Reliability) โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ของครอนบาค (Cronbach, 1970) ซึ่งคำนวณได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ .8008 สำหรับแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูของผู้ปกครอง, .7392 สำหรับแบบวัดระดับความเป็นไปได้ของพฤติกรรม และ .8769 สำหรับแบบวัดระดับความไม่สบายใจหรือความวิตกกังวล

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างคณะต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยขอนแก่น พร้อมกำหนดวัน เวลา และสถานที่ โดยขอความร่วมมือจากหัวหน้างานบริการการศึกษา และเจ้าหน้าที่ฝ่ายกิจการนักศึกษาประจำคณะแต่ละคณะ เป็นผู้ประสานงาน และให้ความช่วยเหลือในการเก็บข้อมูล

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผล

3.5.1 การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS/PC+ เพื่อคำนวณหาค่าสถิติ ดังต่อไปนี้

- 1) ค่าร้อยละ (%) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาและความต้องการปรับปรุงตนเองของนักศึกษา
- 2) คะแนนรวม ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อวิเคราะห์พฤติกรรมการแสดงออกของนักศึกษา
- 3) ค่าสถิติทดสอบที (t-test) และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) แล้วทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe' Method) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการแสดงออก
- 4) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) เพื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมกล้าแสดงออก
- 5) สมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Equation) แบบขั้นบันได (Stepwise) เพื่อหาสมการแนวโน้มของปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมกล้าแสดงออก